

มาตรการและแนวทางการขับเคลื่อนการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกตามจุดเน้น โรคไข้เลือดออก ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

โรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย โดยสถานการณ์ของโรคในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ข้อมูลจากรายงานการเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ พบผู้ป่วยสะสม ๕๒,๓๙๗ ราย อัตราป่วย ๘๐.๙๒ ต่อประชากรแสนคน ซึ่งจำนวนผู้ป่วย พ.ศ.๒๕๖๘ น้อยกว่า พ.ศ.๒๕๖๗ ณ ช่วงเวลาเดียวกัน ประมาณ ๑.๙ เท่า ผู้ป่วยเสียชีวิตยืนยันสะสมจำนวน ๖๐ ราย อัตราป่วยตายร้อยละ ๐.๑๑ กลุ่มอายุที่ป่วยสูงสุด คือ กลุ่มอายุ ๕-๑๔ ปี กลุ่มอายุที่เสียชีวิตสูงสุด คือ กลุ่มอายุ ๕๕-๖๔ ปี กรมควบคุมโรคโดยกองโรคติดต่อฯ โดยแมลงจึงได้กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนผู้ป่วยและผู้เสียชีวิต เป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ คือ ลดจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกให้น้อยกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง ๕ ปี ร้อยละ ๒๐ (ไม่เกิน ๕๒,๐๐๐ ราย) และลดอัตราป่วยตายด้วยโรคไข้เลือดออกให้ไม่เกินร้อยละ ๐.๐๘

มาตรการการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออก

มาตรการที่ ๑ การเฝ้าระวังโรคและยุงพาหะ

๑.๑ กองโรคติดต่อฯ โดยแมลงจัดทำพยากรณ์โรคไข้เลือดออกรายจังหวัด และส่งข้อมูลแจ้งเตือนไปยังพื้นที่

๑.๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กำกับติดตามให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ให้มีค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย (HI CI) น้อยกว่าร้อยละ ๕

๑.๓ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑-๑๒ และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ขับเคลื่อนการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคในโรงงานและโรงเรียน

มาตรการที่ ๒ การตอบโต้และควบคุมยุงพาหะ

๒.๑ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคุมโรคตามมาตรการ ๓-๓-๑ และจ่ายสารทากันยุง

๒.๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดดำเนินการสอบสวนโรค ควบคุมโรค รายงานผลการดำเนินการ และถอดบทเรียนกรณีพบผู้ป่วยไข้เลือดออกเสียชีวิต ทุกราย ภายใน ๗ วัน

๒.๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทำงานร่วมกับเครือข่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) / คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับอำเภอ (พชอ.) และพัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการพ่นสารเคมี ควบคุมยุงพาหะ

มาตรการที่ ๓ การวินิจฉัยและรักษา

๓.๑ โรงพยาบาลดำเนินการตามแนวทางลดป่วยและลดการเสียชีวิตในสถานพยาบาล โดยจัดให้มี การ จัดระบบ Dengue smart care เพื่อการตรวจวินิจฉัยรักษาที่รวดเร็ว

๓.๒ ดำเนินการรักษาตามมาตรฐาน Clinical practice guideline (CPG) จ่ายสารทากันยุงและ สื่อสารความเสี่ยง

๓.๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จัดทำ Dead case conference กรณีผู้ป่วยเสียชีวิตทุกราย เพื่อ หาสาเหตุและแนวทางการแก้ไข

มาตรการที่ ๔ การสื่อสารความเสี่ยง

๔.๑ กองโรคติดต่อฯ นำโดยแมลงผลิตสื่อต้นแบบเรื่องโรคไข้เลือดออกในรูปแบบต่างๆ และเผยแพร่ไปยังพื้นที่

๔.๒ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สื่อสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกไปยังกลุ่มเป้าหมายประชาชนและชุมชน เข้าสู่การตรวจคัดกรองที่รวดเร็ว รวมถึงสื่อสารประชาสัมพันธ์ร้านขายยาและสถานบริการทางการแพทย์งดจ่ายยาในกลุ่ม NSAIDs และคัดกรองผู้ป่วยสงสัยด้วยชุดตรวจไข้เลือดออก Dengue NS1 Antigen rapid test เพื่อส่งต่อรักษาที่รวดเร็ว

หมายเหตุ

คำนิยาม

- Dengue smart care : การจัดระบบให้บริการในสถานพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่มีอาการสงสัยโรคไข้เลือดออก ให้ได้รับการวินิจฉัยและได้รับการรักษาตามมาตรฐานอย่างรวดเร็ว
- Dengue NS1 Antigen rapid test: ชุดน้ำยาตรวจไข้เลือดออกอย่างรวดเร็วชนิดที่ตรวจหาแอนติเจน
- Dead case conference: การประชุมเพื่อหาสาเหตุเสี่ยงต่อการเสียชีวิตของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก
- NSAIDs :ยาต้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Non-steroidal Anti-inflammatory drugs) ใช้เป็นยาแก้ปวด บางชนิดใช้เป็นยาลดไข้ด้วย ตัวอย่างของเอ็นเสด เช่น ไอบูโพรเฟน ไพร็อกซิแคม ไดโคลฟีแนค อินโดเมธาซิน เมฟินามิกแอซิด ซิลิโคนชิบ อีโตริโคนชิบ

แนวทางการขับเคลื่อนการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกตามจุดเน้นโรคไข้เลือดออก ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	กรอบระยะเวลา การส่งรายงาน	ผู้รับผิดชอบ	
				ดำเนินการ	ติดตามและ รายงาน
มาตรการที่ ๑ การเฝ้าระวังโรค และยุงพาหะ	๑.๑ เมื่อสิ้นสุดเดือนกันยายน ๒๕๖๙ ๑. มีจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกไม่เกิน ๕๒,๐๐๐ ราย ๒. อัตราป่วยตายโรคไข้เลือดออก ไม่เกินร้อยละ ๐.๐๘	รายงานสรุปผลการ ดำเนินงาน one pages การพยากรณ์โรค การ วิเคราะห์ข้อมูลผู้ป่วยและ ผู้เสียชีวิตจากโรค ไข้เลือดออก พร้อมทั้งคืน ข้อมูลให้พื้นที่	ทุกไตรมาส	- กตม.	- สคร. - สสจ.
	๑.๒ ร้อยละ ๘๐ ของโรงเรียนพื้นที่เป้าหมายมีการขับเคลื่อน การดำเนินงานในโรงเรียน	รายงานสรุปผลการ ดำเนินงาน one pages	ทุกไตรมาส	สคร ๑-๑๒/ สปคม	สสจ.
	๑.๓ ร้อยละ ๘๐ ของโรงงานพื้นที่เป้าหมายมีการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานในโรงงาน	รายงานสรุปผลการ ดำเนินงาน one pages	ทุกไตรมาส	สคร ๑-๑๒/ สปคม	สสจ.
มาตรการที่ ๓ การวินิจฉัยและ รักษา	๓.๑ ร้อยละ ๘๐ ของโรงพยาบาล (สังกัด สป.สธ., กทม.) ในพื้นที่เป้าหมาย มีการจัดระบบ Dengue smart care ในโรงพยาบาล	รายงานสรุปผลการ ดำเนินงาน one pages	ทุกไตรมาส	สคร ๑-๑๒/ สปคม	สสจ. สสอ
มาตรการที่ ๔ การสื่อสารความ เสี่ยง	๔.๑ ร้อยละ ๑๐๐ ของสถานพยาบาล (รพ.,รพ.สต., ศบส.) ในพื้นที่เป้าหมาย ได้รับการสื่อสารและประชาสัมพันธ์การใช้ ชุดตรวจ NS๑	รายงานสรุปผลการ ดำเนินงาน one pages	ทุกไตรมาส	สคร ๑-๑๒/ สปคม	สสจ. สสอ

เอกสารที่เกี่ยวข้องและช่องทางการรายงานผลการดำเนินงาน

ตามจุดเน้นโรคไข้เลือดออก :

link: <https://shorturl-ddc.moph.go.th/KYnkb>

